

FSM / AYASOFYA

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
AYASOFYA YERLEŞKESİ

AYASOFYA'DA İKİNCİ SEVİNÇ
FATİH'İN EMANETİ AYASOFYA MEDRESESİ
86 YIL SONRA İHYA EDİLDİ

**FATİH
SULTAN
MEHMET**
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

**FATİH
SULTAN
MEHMET**
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

*değer
verir*

SUNUŞ

Bazı mekânlar işlevleri ve konumları kadar, anlamları ve bu anlamı oluşturan tarihî serüvenleri ile de değer kazanırlar. Bu değerleri, toplumların güncel hayatı içerisinde hatırlatma, canlı tutma, süreklilik sağlama ve bunların

harcıyla inşâ etme süreçleri şekillendirir. Bu tür mekânlara (ve hatta bu mekânlarla ilişkili olarak nesne ve olaylara) “hafıza mekânı” diyoruz.

Ayasofya da bizim için bir hafıza mekânıdır. Bizim için, hatta bütün bir İslâm dünyası için önemli ve ilk sıralarda yer alan bir hafıza mekânı...

Bu önemi elbette bu toprakların bize vatan kılınması ve İslâm’la müşerref olması kaderinin tarihî akışındaki anlamı ve misyonu iledir.

Ayasofya, İstanbul’un fethinin sembolüdür. Onun fethin ruhuyla örtüşen anlam ve işlevine müdahale, bu fethi boşa düşürme niyet ve hesaplarını bize hatırlatmalıdır.

Ayasofya, fetih sonrasında, Osmanlı çağlarında ve Cumhuriyet döneminde yaşadıkları ve yaşattıkları üzerinden bizimle konuşur.

Fetihten sonra bu mabed ve etrafındaki binalar giderek bir külliye hüviyeti edinmiş, konuştuğu lisan, onun ruhuyla örtüşen bu hüviyetle daha büyük bir ifade gücü ve temsil kabiliyeti kazanmıştır. Külliye'nin lisan-ı hâli, kazandığı bu kimlikle, bu milletin kendisini ne kadar sevdiğini, benimsediğini; kubbesi, çevresi ve gölgesi altında nasıl bir hayat teşkil ettiğini bize fısıldamış durmuştur.

Ayasofya, fetih sonrası Osmanlı çağlarında kazandığı bu hüviyet ile bir dünya idrâkinin ve hayat kabulünün sembol mekânıdır. Nitekim bu idrâkin en güzel tezahürlerinden birisi, iman ile ilmin nasıl birbirleriyle hemhâl olduklarını bize gösteren ve mabedin hemen yanı başında, adeta onu kucaklayan bir yapı olarak medresenin varlığıdır.

Ayasofya Medresesi, fetihten sonra Ayasofya’ya ilâve edilen ilk binadır. Ali Kuşçuların, Molla

Hüsrevlerin ilk hocaları arasında yer aldığı bu medrese, fethin iman ve ilimle yoğrulmuş ruhunu da bize âbidevî bir şekilde gösterir.

Fetihten sonra Ayasofya’ya ilâve edilen ilk bina... Ama maalesef ki, yaklaşık beş asır sonra cami müzeye çevrilirken yıktırılan ilk bina da bu medrese olmuştur.

Fakat hamdolsun ki, Ayasofya 10 Temmuz 2020’de yeniden aslî kimliğine kavuşturulduktan yani camiye çevrildikten sonra, temelleri üzerinde yeniden inşâ edilerek ihyâ edilen ilk bina da yine Ayasofya Medresesi oldu. Ne ibretlik bir varoluş macerası... Bu yeniden varoluşu sağlayan sağlam iradeye sonsuz minnet ve şükranlar...

Ayasofya Medresesi, Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından yeniden inşâ ve ihyâsının tamamlanması sonrasında 15 Nisan 2022 tarihinde Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından hizmete açıldı ve çok anlamlı ve gönendirici bir nasip ve onurlandırıcı bir büyük bahtiyarlık vesilesi olarak Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi’nin kullanımına tahsis edildi.

Bu tahsisin hem bir vazifeyi hem de bir emaneti omuzlarımıza tevdi ettiğinin şuuruyla, üniversitem adına Sayın Cumhurbaşkanımız’a teşekkürlerimizi sunuyorum.

Bu süreçte emeği geçenlere teşekkür borcumuzu burada ifa etmekten de mutluluk duyuyorum.

Ayasofya Medresesi bu tarihten itibaren Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Ayasofya Yerleşkesi olarak hizmete başlamış bulunuyor. Çatısı altında üniversitemizin yedi uygulama ve araştırma merkezi bilim, sanat ve eğitim alanlarında faaliyetlerini yürütüyor. Sempozyumlar, sergiler, çalıştaylar, panel ve seminerler, atölye çalışmaları, lisansüstü dersler ve diğer etkinlikler...

“Bismillah” dedik.

Başlangıçtaki bu besmelenin yol göstericiliğindeki iyi niyet, azim ve cehdin hürmetine inşallah emek bereketlenir, akıbet çiçeklenir.

Prof. Dr. M. Fatih ANDI

Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi
Rektörü

FSM/AYASOFYA
FATİH SULTAN MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ
AYASOFYA YERLEŞKESİ

TEMMUZ 2022

Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi
Adına Sahibi

Mütevelli Heyet Başkanı
Mevlüt Uysal

Genel Yayın Yönetmeni
Soner Örnekol

Editör
Kübra Erten

Fotoğraf
Yasin Fedakâr
Fatih Mesut Yalçinkaya

Tasarım
Emre Ak

Katkıda Bulunanlar
Prof. Dr. Fahameddin Başar
Prof. Dr. Zekeriya Kurşun
Ali İhsan Aydın

Baskı/Cilt
İhlas Gazetecilik A.Ş.
Merkez Mah. 29 Ekim Cad. İhlas Plaza No: 11, A/41
Yenibosna/Bahçelievler/İstanbul
0212 454 30 00

İletişim
Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi
Zeyrek Mah. Büyükkaraman Cad. No: 53
Fatih / İstanbul
0212 521 81 00
fsm@fsm.edu.tr
edergi.fsm.edu.tr

İÇİNDEKİLER

1	SUNUŞ	24	ULUSAL VE ULUSLARARASI İKİ SERGİYE EV SAHİPLİĞİ
4	AYASOFYA'DA İKİNCİ SEVİNÇ	26	İSTANBUL, AYASOFYA VE FATİH'E ODAKLANAN BİR İHTİSAS KÜTÜPHANESİ
12	AYASOFYA MEDRESESİ TARİHİ	27	AYASOFYA VE FATİH KİTAPLIĞI
14	AYASOFYA YERLEŞKESİ'NDE İLK SENATO VE DEĞERLENDİRME TOPLANTISI	30	DUAYENLERİN PENCERESİNDEN AYASOFYA MEDRESESİ
15	MİMARLIK YAZ OKULU BU YIL AYASOFYA'NIN BİRLEŞTİRİCİ ATMOSFERİNDE	32	MERKEZLERİMİZDEN BİLİM, SANAT VE EĞİTİM FAALİYETLERİ
16	AYASOFYA'NIN GÖLGESİNDE ARAŞTIRMA MERKEZLERİMİZ	34	AYASOFYA MEDRESESİ'NDE MÜDERRİS PROFİLİ
20	KADİM BİR MABEDİN TARİHİ II. ULUSLARARASI AYASOFYA SEMPOZYUMU	35	AYASOFYA MEDRESESİ'NDE BİR ÖĞRENCİ PROFİLİ: EVLİYA ÇELEBİ
23	AYASOFYA YERLEŞKESİ'NDE KÜLTÜREL MİRAS BULUŞMALARI	37	FOTOĞRAFLARLA AYASOFYA MEDRESESİ

AYASOFYA'DA İKİNCİ SEVİNÇ

FATİH'İN EMANETİ AYASOFYA MEDRESESİ 86 YIL SONRA İHYA EDİLDİ

Kültür ve Turizm Bakanlığı Vakıflar Genel Müdürlüğünce restorasyonu tamamlanan Ayasofya Medresesi, Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın teşrifleriyle 15 Nisan 2022'de açıldı.

İstanbul'un fethinin ardından bir Osmanlı külliyesi hâline getirilen Ayasofya'nın yanı başında 1466'da inşa edilen, zaman içinde iki kez yıkılan Ayasofya Medresesi, 86 yıl sonra yeniden ihya edildi. Kültür ve Turizm Bakanlığı Vakıflar Genel Müdürlüğüne restorasyonu tamamlanan Ayasofya Medresesi, Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın teşrifleriyle 15 Nisan 2022'de açıldı. Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesine tahsis edilen Medrese, Ayasofya Yerleşkesi olarak araştırma ve uygulama merkezlerine, eğitim programlarına ve kültür sanat faaliyetlerine ev sahipliği yapacak.

Bilim, siyaset, kültür, sanat ve akademi camiasından pek çok değerli ismi bir araya getiren Ayasofya Medresesi'nin açılış törenine; TBMM Başkanı Mustafa Şentop, Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, AK Parti Genel Başkanvekilleri Numan Kurtulmuş ve Binali Yıldırım, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun, Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü İbrahim Kalın, AK Parti Genel Başkan Yardımcısı Nurettin Canikli, Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. Ali Erbaş, YÖK Başkanı Prof. Dr. Erol Özvar, İstanbul Valisi Ali Yerlikaya, Vakıflar Genel Müdürü Burhan Ersoy, Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Mütevelli Heyet Başkanı İsmail Gerçek ve üyeleri, Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. M. Fatih Andi, öğretim üyeleri, milletvekilleri, belediye başkanları ile Türk Devletleri Teşkilatı üye ülkelerinin diyanet işleri/dini ve idare başkanları da katıldı.

“Her vakfiye bizlere tevdi edilmiş bir emanettir”

Açılışta yaptığı konuşmada, izleri silinmek istenen bir eseri daha İstanbul'a kavuşturmanın mutluluğu-

nu yaşadıklarını belirten Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan, şöyle devam etti:

“Burası İstanbul'un fethinin akabinde, Ayasofya'nın bitişiğinde şehrin ilk medresesi olarak hizmete açılmıştır. İlk müderrisi Molla Hüseyin olan medresede, Ali Kuşçu da ders vermiştir. Medrese, farklı tarihlerdeki bakım, onarım ve inşalarla 1924 yılına kadar eğitim hizmetine devam etmiştir. Daha sonra bir müddet de öksüzler yurdu olarak kullanıldıktan sonra görüntüyü bozduğu gerekçesiyle yıkılmıştır. Ayasofya'yı asli kimliğinden kopararak müzeye çeviren zihniyet maalesef bu medreseye de tahammül edememiştir. Fatih'in vakfiyesi olan ve asırlarca ilim, irfan yuvası olarak hizmet veren bu tarihi medrese sessiz, sedasız ortadan kaldı-

rilmiştir. Oysa her vakfiye aynı zamanda bizlere tevdi edilmiş bir emanettir. Buna rağmen Türkiye bir dönem ne ecdat yadigârı eserlerin ne de kültür ve medeniyet mirasımızın korunması, yaşatılması noktasında iyi bir imtihan verememiştir. Ayasofya Medresesi'nde olduğu gibi kimi zaman ihmalkârlıktan, kimi zaman gafletten, kimi zaman rövanşist anlayışla tarihi eserler yıkılmış, içindeki yüzlerce nadide eser kaybolup gitmiştir.”

Cumhurbaşkanımız Erdoğan, asırlara meydan okuyan yüzlerce caminin satıldığını, kiraya verildiğini, müze ve depo olarak kullanıldığını söyleyerek, “Hele hele şu Suriçi var ya Fatih Suriçi... Burası işte 800’e yakın mescidin olduğu bir yer ve buralardaki bu mescitler maalesef büyük bir çoğunluğu yıkılmış, satılmış, ahıra çevrilmiş, vesaire... İşte o tek zihniyet döneminde. Kur’an kurslarımız kapatılmış, ilim, irfan ve hikmet merkezlerinin kapısına kilit vurulmuştur. Öyle ki tarihe, medeniyetimize, milletimizin ruh köküne ait ne varsa ‘gerilik numunesi’ denilerek tasfiye edilmek istenmiştir. İşte biz bugün bu açılışla sadece emanete sahip çıkmıyoruz, aynı zamanda tek parti zihniyetinin tarihimize sürdüğü bir utanç lekesini daha ortadan kaldırmamızın bahtiyarlığını yaşıyoruz.” dedi.

“Yarının âlimleri, bilim insanları yetişecek”

Yaklaşık dört buçuk asır boyunca sayısız âlimin yetişmesine vesile olan Ayasofya Medresesi'nin bundan sonra da bir eğitim öğretim yuvası olarak hizmet vereceğini kaydeden Cumhurbaşkanımız Erdoğan, “Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitemize bağlı uygulama ve araştırma merkezlerinin faaliyet göstereceği medresemizde inşallah yarının âlimleri, münevverleri, bilim insanları, araştırmacıları yetişecektir. Bu güzide eserin 13 ay gibi çok kısa sürede İstanbul’umuza ve ülkemize kazandırılmasında emeği geçen Bakanlığımızı, kurumlarımızın yüklenicileri, işçisinden mühendisine, mimarına herkesi tebrik ediyorum. Rabb’ime bizlere Ayasofya-i Kebir Cami-i Şerifi’nden sonra Sultan Fatih’in bir emanetini daha ihya etme imkânı verdiği için hamdediyorum.” ifadelerini kullandı.

Ayasofya Yerleşkesi’nin açılışına özel hazırlanan Geleneksel Sanatlar ve Millî Birlik Sergisi’nin de açılışını gerçekleştirdiklerini belirten Cumhurbaşkanımız Erdoğan, hat, tezhip, çini gibi eserlerden oluşan serginin hayırlı olmasını dileyerek, şunları kaydetti:

“Rahmetli Cemil Meriç, tabii ben şöyle çınarları görünce hemen o aklıma geldi. Aynen şu ifadeleri kullanıyor: ‘Ağaç kökleriyle yaşar, insanlar da.’ Böyle buyurdu.

Milletleri yaşatan, zamanın yıkıcı, yozlaştırıcı etkileri karşısında ayakta tutan kökler, kültür ve ilim alanındaki derinliğidir. Binlerce yıllık tarihi olan milletimizin çok yönlü, köklü, zengin ve renkli bir kültürel hazinesi vardır. Zaman ilerledikçe gelişen bu kültür hazinesi, yaşadıkları onca saldırıya ve yıkıma rağmen ecdadımızın asırlar boyunca var olmasını sağlamıştır. Son 20 yıldır attığımız adımlarla hem kadim değerlerimizi ihya etmeye hem de köklerimizle bağlarımızı güçlendirmeye çalışıyoruz.”

“Maziden atıye uzanan sağlam köprüler kurmanın gayreti içindeyiz”

Eğitmeden akademiye, kültür ve sanattan mimariye kadar her alanda maziden atıye uzanan sağlam köprüler kurmanın gayreti içinde olduklarının altını çizen Cumhurbaşkanımız Erdoğan, “Hayat pınarlarımızla irtibatımızı ne kadar muhkem tutarsak hedeflerimize o derece hızlı varabilir, geleceğimize o derece güvenle bakabiliriz. Özellikle Batı kültürü ve hayat tarzının tüm dünyayı istila ettiği günümüzde asli kimliğimizi koruyarak varlığımızı srdrebilmemizin başka yolu yoktur. Bu konuda ilim ve kültür erbabımızdan tarihilerimize, siyaset kurumundan belediyelere, sanatlarımızdan vakıflara, sivil toplum kuruluşlarına kadar ülkemizin tüm kesimlerine önemli görevler düşüyor. Biz hkmet olarak üzerimize düşenleri yaparken buraları asıl sizlerin yaşatacağını, canlı tutacağını da hatırlatmak istiyorum.” diye konuştu.

Cumhurbaşkanımız Erdoğan, Ayasofya Medresesi'nin İstanbul'a, Türkiye'ye ve millete hayırlı olmasını dileyerek, “İstanbul'un Fatih'i Sultan II. Mehmed

başta olmak üzere bu aziz şehri bize emanet eden tüm büyüklerimizi, şehitlerimizi rahmetle yâd ediyorum. Rabb'im Ayasofya ile hiçbir camimizin minaresinden Ezan-ı Muhammedileri eksik etmesin diyor, sizleri bir kez daha hürmetle, muhabbetle selamlıyorum.” dedi.

“Bilimsel çalışmalarla adından söz ettirecek”

Törende konuşan Kültür ve Turizm Bakanımız Mehmet Nuri Ersoy da tarihimize, kültürümüze, milli ve manevi değerlerimize sahip çıkmak, milli bilinç ve birikimimizi muhafaza etmek ve daha da zenginleştirerek gelecek nesillerimize miras bırakmak hedefiyle kültür sahamızın her alanında yoğun bir çalışma yürüttüklerini kaydederek, şu değerlendirmelerde bulundu:

“Kültür miraslarımızı sadece korumak ve onarmakla yetinmiyor uygun durumda olan eserleri yapıma amaçlarına hizmet edecek şekilde yeniden işlevsel hâle getiriyor ve halkımızın kullanımına sunuyoruz. Ayasofya Medresesi de bunlardan biri. Ayasofya'nın kuzeybatısında papaz odaları olarak adlandırılan yapılar medrese olarak hizmete açıldı. Medrese hizmete açıldıktan sonra gerek bakım ve onarımları yapılarak gerekse yıkılıp tekrar inşa edilerek 1924 yılına kadar işlevini sürdürdü. Bu tarihten itibaren öksüzler yurdu olarak hizmet

verdi, harap durumda olması ve kullanıma müsait olmaması sebepleriyle 1936'da yıkıldı. Bakanlık olarak bu emaneti tarihin temelleri üzerinde aslına uygun şekilde yeniden inşa ettik. Ayrıca onu asli kimliğine de kavuşturuyoruz. Yapıyı Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi'nin kullanımına sunduk. Bundan sonra hem tarihine hem milletimize yakışır bilimsel çalışmalarla adından söz ettirecektir.”

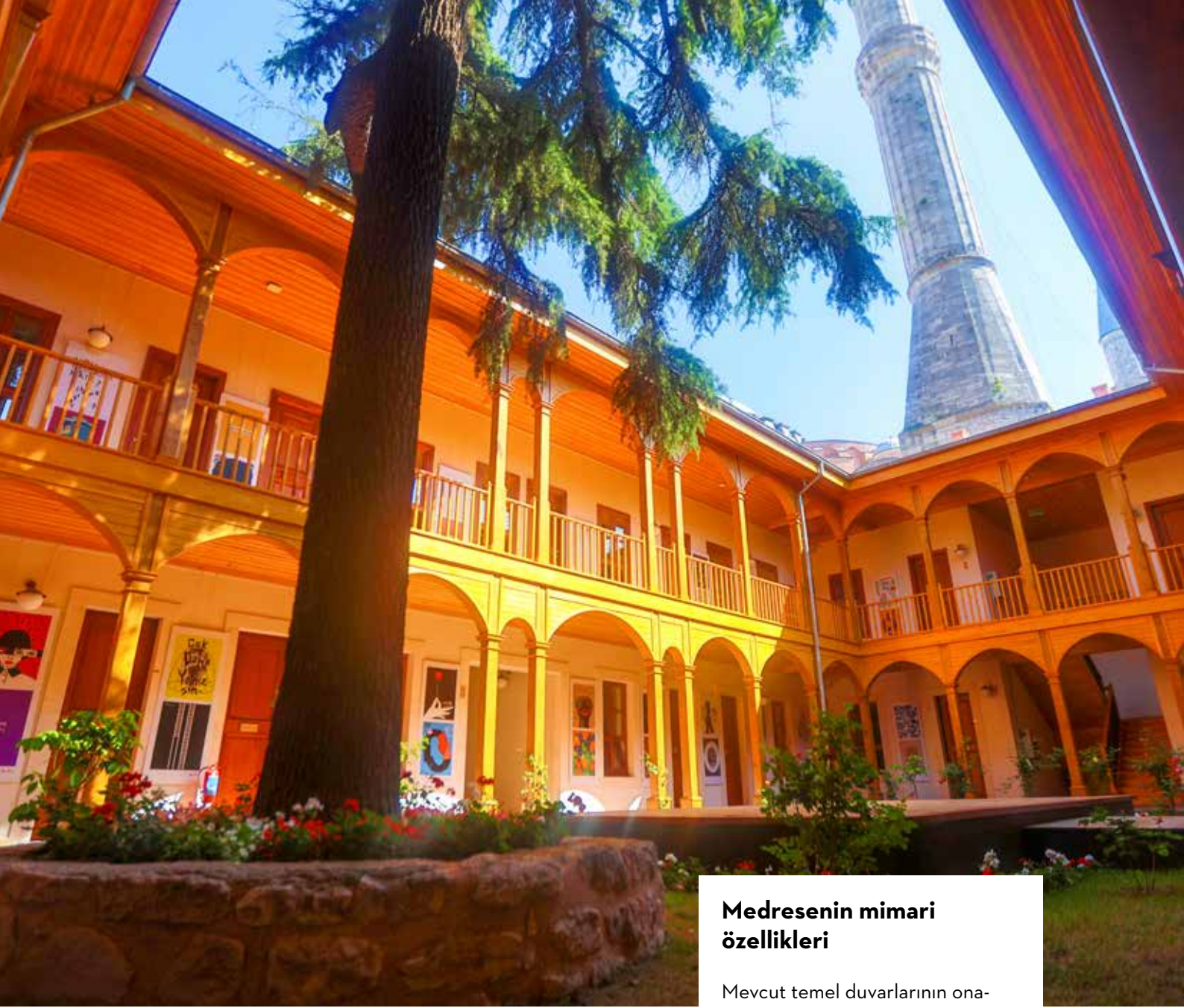
Merkezlere ve kültür sanat etkinliklerine ev sahipliği yapacak

İstanbul'un fethinin ardından Ayasofya'nın yanı başında yapılan, zaman içinde pek çok onarım geçiren medrese 1870 yılında yıktırıldı. 1874'te yeniden inşa edilerek 1924 yılına kadar medrese kimliğini sürdüren yapı, bu tarihten sonra İstanbul Belediyesi tarafından kimsesizler yurdu olarak kullanıldı. 1936 yılında harap durumda olması nedeniyle yıkılan Ayasofya Medresesi, 2017 yılında başlayan rekonstrüksiyon (yeniden yapım) çalışmalarının tamamlanmasıyla ilim hayatına kavuştu.

Yapının tefrişi merhum İbrahim Bodur anısına Kale Grubu tarafından karşılandı. Medresede; Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesine bağlı olan Ayasofya Araştırmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi, Fatih Sultan Mehmet ve Dönemi Uygulama ve Araştırma Merkezi, İslam Sanatları Uygula-

ma ve Araştırma Merkezi, İslam Hukuku Uygulama ve Araştırma Merkezi, Yazma Eserler Uygulama ve Araştırma Merkezi, Evliya Çelebi Çalışmaları Araştırma ve Uygulama Merkezi, Görsel İletişim ve Tasarım Uygulama ve Araştırma Merkezi yer alıyor. Avlusunda kültür ve sanat etkinliklerinin de düzenleneceği medresede, İstanbul, Ayasofya ve Fatih Sultan Mehmed Han'a odaklanan araştırmacılar için bir ihtisas kütüphanesi olma gayesiyle yola çıkan bir de kütüphane bulunuyor.

Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. Ali Erbaş'ın duasının ardından açılış kurdelesini, Cumhurbaşkanımız Erdoğan ve beraberindeki protokol üyeleri tarafından kesildi. Mütevelli Heyet Başkanımız, Rektörümüz ve öğretim üyelerimizin eşliğinde, Güzel Sanatlar Fakültemiz tarafından açılışa özel hazırlanan Geleneksel Sanatlar ve Millî Birlik Sergisi ile medreseyi gezen Cumhurbaşkanımız, yapı hakkında bilgilendirildi.

Medresenin mimari özellikleri

Mevcut temel duvarlarının onarımları yapıldıktan sonra yapı bu duvarların üzerine oturtuldu. Duvar örgüsü ahşap hatıllar ve demir gergi sistemi ile güçlendirildi. Caferiye Sokak'a bakan ön cepheye taş kaplama yapıldı.

1473 metrekare toplam alanda 1300 metrekare kapalı alanı bulunan medrese 2 katlı ve 38 odadan oluşuyor. Medresenin avlularında çelik konstrüksiyon üzeri ahşap deck yapılarak yürüme alanları oluşturuldu. İkinci avluda bulunan kalıntılar, çevresinden gezilerek sergilenecek şekilde açıkta bırakıldı. Medrese alanında bulunan özgün taş döşeme korunarak çevresine ahşap döşeme yapıldı.

AYASOFYA MEDRESESİ

1466

Fatih Sultan Mehmed tarafından Ayasofya'nın kuzey tarafına medrese inşa ettirildi

1481-1512

Sultan II. Bayezid döneminde medrese üzerine bir kat ilave edilip yeni odalar açıldı

1626-1861

Birçok kez onarım geçiren medresede en kapsamlı onarımlar 1839-1861 tarihleri arasında Sultan Abdülmecid döneminde yapıldı

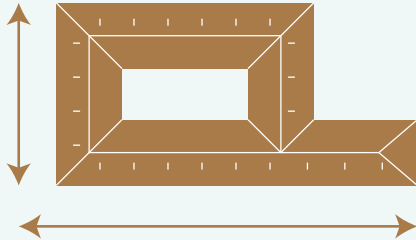

2022

Kültür ve Turizm Bakanlığı Vakıflar Genel Müdürlüğüne ihya edilen yapı 15 Nisan'da açıldı

2017

Medresenin rekonstrüksiyonuna başlandı

TOPLAM ALAN- 1473 M²
KAPALI ALAN- 1300 M²
2 KATLI / 38 ODALI

☆ Müderrisleri arasında 15. yüzyılın ünlü bilginlerinden Molla Hüsrev ile Ali Kuşçu da vardı

☆ Yüzyıllarca ilim merkezi olan yapı eğitim-öğretimin yanında kültür ve sanat etkinliklerine de ev sahipliği yapacak

TARİHİ

*Kronolojik bilgiler
Prof. Dr. Hasan Fırat Diker'in
Ayasofya ve Onarımları
kitabından derlenmiştir.

1870-1874

1870'te, Sultan Abdülaziz döneminde Ayasofya Camii'nin çevre düzenlemesi nedeniyle yıkılan medrese, 4 yıl sonra yeniden inşa edildi

1924-1935

İstanbul Belediyesi tarafından kimsesizler yurdu olarak kullanıldı

1936

Ayasofya Camii müzeye dönüştürülürken yeniden yıkıldı

2014

Rekonstrüksiyon projesi hazırlandı

1987

Kültür Bakanlığınca medresenin temel kazı ve araştırmaları yapıldı

Medresede Yer Alan Merkezler

- Ayasofya Araştırmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi
- Fatih Sultan Mehmet ve Dönemi Uygulama ve Araştırma Merkezi
- İslam Hukuku Uygulama ve Araştırma Merkezi
- İslam Hukuku Araştırma Merkezi
- Yazma Eserler Uygulama ve Araştırma Merkezi
- Evliya Çelebi Çalışmaları Araştırma ve Uygulama Merkezi
- Görsel İletişim ve Tasarım Uygulama ve Araştırma Merkezi

AYASOFYA YERLEŞKESİ'NDE İLK SENATO VE DEĞERLENDİRME TOPLANTISI

Kültür ve Turizm Bakanlığı Vakıflar Genel Müdürlüğüne yeniden inşa ve ihya edilerek Üniversitemize tahsis edilen Ayasofya Medresesi, Ayasofya Yerleşkesi olarak hizmete başladı. Araştırma merkezleri, ihtisas kütüphanesi, derslikler ve sergi alanları ile Ali Kuşçu Salonu ve Molla Hüsrev Salonlarının bulunduğu yerleşkemiz, 21 Nisan 2022'de Üniversitemiz Senatosunu ağırladı. Açılışa özel hazırlanan Geleneksel Sanatlar ve Millî Birlik Sergisini ziyaret eden Senato Üyelerimiz yerleşke gezisinin ardından, 15. yüzyılda aynı mekânda müderris olan Ali Kuşçu'nun adının verildiği salonda yapılan toplantıda yerlerini aldı. Mevcut çalışmalar ve hedeflerin değerlendirildiği Senato toplantısını müteakip Ayasofya Medresesi odaklı ikinci bir istişare toplantısı daha gerçekleştirildi.

Tarihindeki hareketli günlerine kavuşacak olan Ayasofya Medresesi ile ilgili olarak Ayasofya Cami gölgesinde düzenlenen toplantıda, yerleşkede hizmet verecek akademik ve idari birimlerin yöneticileri hazır bulundu. Rektörümüz Prof. Dr. M. Fatih Andi'nin başkanlığında gerçekleştirilen toplantılar neticesinde planlanan eğitim ve etkinlikler ele alındı.

MİMARLIK YAZ OKULU BU YIL AYASOFYA'NIN BİRLEŞTİRİCİ ATMOSFERİNDE

Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi Mimarlık Bölümü ile Endonezya İslam Üniversitesi Çevre ve İnşaat Fakültesi ve Mimarlık Bölümlerinin 2014 yılından beri gerçekleştirdikleri Yaz Okullarının yedincisi bu yıl Ayasofya Yerleşkesi'nde yapılacak.

18 Temmuz 2022'de başlayacak Yaz Okulunun Endonezya'dan gelen 18 öğrenci ve 3 öğretim üyesinin katılımıyla Mimari Proje Stüdyosu şeklinde yapılması planlanıyor. Yapılacak teknik gezi, araş-

tırma, incelemeler yanında seminerler ile mimarlık öğrencilerinin, Tarihi Yarımada'yı tanınması, tarihi ve kültürel zenginliğini, şehir dokusunu kavraması neticesinde kazanımlarını bir mimari proje üzerinde deneyimlemeleri istenecek. Yaz okulunun; eğitim ve araştırma, kültürel faaliyet amaçlı olarak asli işlevine tekrar kazandırılan Ayasofya Medresesi'nde yapılacak olması, Üniversitemizin misyonu doğrultusunda mimarlık eğitimi için büyük bir fırsat teşkil edecek.

AYASOFYA'NIN GÖLGESİNDE ARAŞTIRMA MERKEZLERİMİZ

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
AYASOFYA
ARAŞTIRMALARI UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

Ayasofya Araştırmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi

Edebiyat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Zekeriya Kurşun yürütücülüğünde kurulan Ayasofya Araştırmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi, Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi'nin vizyon ve misyonu doğrultusunda Ayasofya hakkında tarihi, kültürel, edebi, iktisadi, mimari, hukuki ve diğer alanlarda araştırmalar yapıyor. Bu alanlar çerçevesinde çalışmalar, etkinlikler, projeler yapmak ve yapılan çalışmalarını desteklemek gayesinde olan Merkez, yerli ve yabancı araştırmacılara açık, kolektif nitelikte bilimsel çalışmaların yanında kültürel ve sanatsal faaliyetler düzenleyerek, Ayasofya ve parçası olduğu İstanbul kültürüne ışık tutmayı amaçlıyor.

FSMVÜ İSLAM SANATLARI
UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

İslam Sanatları Uygulama ve Araştırma Merkezi

İslam sanat felsefesi, sanat tarihi, edebiyat, tarih, mimari gibi birbirini destekleyen alanlarda bütüncül bir bakış açısı kazandırmayı; hat, tezhip ve minyatür alanında belli bir seviyeye ulaşmış sanatçılar arasındaki etkileşim ve iletişimi sanat, bilim ve toplum yararına bir sinerjiye dönüştürmeyi hedefleyen İslam Sanatları Uygulama ve Araştırma Merkezi, Güzel Sanatlar Fakültesi Öğr. Gör. Betül Bilgin'in yürütücülüğünde çalışmalar gerçekleştiriyor. Merkez aynı zamanda yurt içi ve yurt dışındaki akademik ve sanat çevreleriyle iş birliği hâlinde üretiyor, İslam sanatı ile ilgili yapılan araştırmalara ve projelere ek olarak bu sanatların uygulanmasındaki esasların yeniden değerlendirileceği bir ortam oluşturmak üzere faaliyetlerini sürdürüyor.

Yerleşkede ayrıca geleneksel Türk İslam sanatları teşhir ve satış alanı da yer alıyor. Ziyaretçiler burada Üniversitemizde üretilen çini, minyatür ve hat gibi sanatlara ait eserleri inceleyebilecek ve satın alabilecekler.

Fatih Sultan Mehmet ve Dönemi Uygulama ve Araştırma Merkezi

Üniversitemize ismini veren Fatih Sultan Mehmed Han'ı tüm yönleriyle ele almak ve onun dönemini siyasi, askerî, iktisadi, kültürel ve sosyal yönleriyle bilimsel olarak incelemek amacıyla çalışmalar yürüten Merkez, alanda ülkemizde ilk olması nedeniyle Fatih Sultan Mehmed'e saygı niteliği de taşıyor. Araştırma önceliği Fatih Sultan Mehmed dönemi olmakla birlikte Osmanlı tarihini ilgilendiren her konu Merkezin ilgi alanı içinde yer alıyor. Tüm bunların yanında dönem tarihine yönelik ulusal ve uluslararası alanlarda yapılan bilimsel çalışmalar değerlendirilerek, kongre, seminer, panel ve konferanslar düzenleniyor, ortak projeler geliştiriliyor. Merkezin müdürlüğünü ise Tarih Bölümü Dr. Öğr. Üyesi İlhami Daniş yürütüyor.

İslam Hukuku Uygulama ve Araştırma Merkezi

İslam hukukunun güncel durumu ve gelişmelerine ilişkin araştırmalar yapmak ve bu araştırmaları periyodik aralıklarla yayınlamak amacıyla kurulan İslam Hukuku Uygulama ve Araştırma Merkezi, aynı zamanda karar alıcıları, bilimsel çevreleri, kamuoyunu bilgilendirmek maksadıyla yürütülecek bilimsel çalışmaların merkezi olarak da tasarlandı. Hukuk Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Naim Demirel'in müdürlük görevini yürüttüğü Merkez, Türkiye'nin İslam hukuku alanında ihtiyaç duyduğu hukuki perspektife sahip, donanımlı uzman ve akademisyenlerin yetişmesine zemin oluşturarak, öğrencilere İslam hukuku alanında yürütülen akademik faaliyetlere katılım imkânı da sunuyor.

Yazma Eserler Uygulama ve Araştırma Merkezi

Yazma eser çalışmalarında öncü konumuyla mezkûr alanın geleceğini şekillendiren bir merkez olma vizyonuyla kurulan Yazma Eserler Uygulama ve Araştırma Merkezi, yazma-kitap kültürü alanında yayınlanmış eserleri Merkez bünyesindeki kütüphaneye kazandırmak, müstakil bir disiplin olma yolunda ilerleyen yazma-kitap kültürü literatürüne tanım ve terminoloji düzeyinde katkıda bulunmak, ilgili alanda eğitim vermek, araştırma yapmak, ulusal ve uluslararası bilimsel etkinlikler düzenlemek ana vizyonu etrafında çalışmalarını sürdürüyor. Tarih Bölümü Dr. Öğr. Üyesi Sami Arslan'ın yürütücülüğünde ilerleyen Merkez, İslam yazma eser çalışmalarında araştırma yapan ulusal ve uluslararası kuruluşlarla iş birliğinde projeler geliştiriyor.

Evliya Çelebi Çalışmaları Araştırma ve Uygulama Merkezi

Merkezin öncelikli hedefi Evliya Çelebi ve Seyahatnâmesi ile ilgili yapılan ve yapılacak çalışmaları müstakil bir zeminde buluşturmak ve buradan yeni araştırma alanları açmaktır. Bu doğrultuda, Seyahatnâme özelinde dil, edebiyat, coğrafya, tarih, sosyoloji, mimari, antropoloji ve benzeri farklı disiplinlerin ortak ve bağımsız olarak yeni çalışmalar ve yeni projeler üretmesini sağlamayı, seyahatnâme türündeki eserler ile Evliya Çelebi'nin Seyahatnâmesi etrafında oluşmuş farklı disiplinlere ait ulusal ve uluslararası literatürü takip etmeyi, bu alanlarda çalışan araştırmacılara altyapı hazırlamayı amaçlıyor. Merkezin müdürlüğünü Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü öğretim üyesi Prof. Dr. Musa Duman yürütüyor.

Görsel İletişim ve Tasarım Uygulama ve Araştırma Merkezi

Görsel iletişim ve tasarım disiplinini araştırmak, sorgulamak, incelemek, arşivlemek; görsel iletişim tasarım alanına dair yeni projeler ve bilgiler üreten bir merkez olma gayesiyle kurulan Görsel İletişim ve Tasarım Uygulama ve Araştırma Merkezi, Grafik Tasarım Bölüm Başkanı Dr. Öğr. Üyesi Amine Refika Zedeli'nin yürütücülüğünde çalışmalarına Ayasofya Yerleşkimizde başlıyor. Merkez bünyesinde başlatılan araştırma, proje ve lisansüstü çalışmaları destekleyerek, yeni araştırmalara teşvik etmek, alanda ulusal ve uluslararası literatüre katkı sağlamak, referans olabilecek ilgili sanat dallarında yerli ve yabancı kaynaklardan oluşan bir kütüphane oluşturmak da Merkezin hedefleri arasında yer alıyor. Uygulama ve araştırmaların sonucunda atölye çalışmaları, sergiler ve belgesellerin yayımlanması da planlanıyor.

KADİM BİR MABEDİN TARİHİ

II. ULUSLARARASI AYASOFYA SEMPOZYUMU

Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Ayasofya Yerleşkesi, kadim mabet Ayasofya'nın tarihine ışık tutan II. Uluslararası Ayasofya Sempozyumu ile kapılarını açtı.

*“Ayasofya sadece bir ibadet mekânı değil,
bir idealin, medeniyet tasavvuru ve inancın sembolü.”*

Burhan Ersoy - Vakıflar Genel Müdürü

Ayasofya Araştırmaları Merkezi tarafından “Kadim Bir Mabedin Tarihi” başlığıyla 27-29 Mayıs 2022 tarihleri arasında düzenlenen sempozyumda; Ayasofya'nın inşasından günümüze kadar geçirdiği tarihsel süreç çok yönlü incelenerek, farklı dönemlerde devletler, kültürler ve toplumlararası ilişkilerdeki rolü tartışıldı.

Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan tarafından 15 Nisan 2022'de açılışı yapılan Ayasofya Yerleşkesi'ndeki bu ilk ilmî faaliyet, dünyadan pek çok araştırmacıyı ve ilgili bir dinleyici topluluğunu Ayasofya'nın eşsiz atmosferinde ağırladı.

Sempozyumunun açılışında konuşan Vakıflar Genel Müdürü Burhan Ersoy, Ayasofya'nın sadece bir ibadet mekânı değil, bir idealin, medeniyet tasavvuru ve inancın sembolü olduğunu vurguladı.

Mekânların ruhu ile toplum arasındaki bağlantıya işaret ettiği konuşmasında Ayasofya'nın yaşadıkları ve yaşattıklarıyla bir toplumsal hafıza mekânı olduğunu söyleyen Rektörümüz Prof. Dr. M. Fatih Andi, Ayasofya'nın gölgesinde düzenlenen sempozyumun bu açıdan da çok kıymetli olduğunu kaydetti.

Kadim mabede dair 40 bildiri

Ayasofya Araştırmaları Merkezi Müdürü Prof. Dr. Zekeriya Kurşun ise Ayasofya ile ilgili bilimsel araştırma, inceleme ve eğitim faaliyetleri yapmak üzere kurulan merkezin pandemi döneminde ilk sempozyumu gerçekleştirdiğini hatırlatarak, üç gün sürecek bu sempozyumda Ayasofya'nın tarihi, sanatı, edebiyatı, mimarisi, medresesi, akustiği ve müzeden camiye tebdili gibi konularda 40 bildirinin sunulacağını aktardı.

Prof. Dr. Uğur Derman'ın başkanlığını yaptığı açılış oturumunda; Fatma Sema Sekban "Dünya Miras Alanlarında Üstün Evrensel Değer Kavramı: İstanbul'da Ayasofya Olmak", Yasemin Sönmez "Belgeler Doğrultusunda Ayasofya'nın Eski Levhalarının Tespiti", Aliye Öten "Osmanlı Dönemi Kalem İş Tezyinatındaki Cami Tasvirlerinde Ayasofya Etkisi", Mevlüt Çam "Bir Medeniyet Tasavvuru Olarak Ayasofya Vakfiyesi" başlıklarında bildirimlerini sundu.

Açılış oturumuyla tamamlanan ilk günün ardından sempozyum diğer günlerde eş zamanlı oturumlarla devam etti. Ayasofya'nın devletler ve iktidarlar, dini inanç ve ritüeller, kültürler ve toplumlararası ilişkilerdeki rolü ile mimari, sanat, musiki, eğitim, şehir, yazılı ve sözlü kültüre etkilerinin ele alındığı oturumlarda 9 ülkeden 53 katılımcı 40 bildiri sundu.

AYASOFYA YERLEŞKESİ'NDE KÜLTÜREL MİRAS BULUŞMALARI

KURAM Kültürel Miras
Buluşmaları, Ayasofya
Yerleşkesi'nde başladı.

Tüm dünyanın ortak kültür varlıkları üzerine alanın uzman isimleriyle söyleşilerden oluşan KURAM Kültürel Miras Buluşmaları, Ayasofya Yerleşkesi'nde 16 Haziran 2022'de başladı. Prof. Dr. Suphi Saatçi ve Hayri Fehmi Yılmaz'ın konuk olduğu ilk programda Ayasofya Medresesi restorasyonu konuşuldu.

Vakıf Kültür Varlıklarını Koruma Uygulama ve Araştırma Merkezi (KURAM) ile Mimarlık ve Tasarım Fakültesi Kültür Varlıklarını Koruma ve Onarım Bölümü'nün organize ettiği KURAM Kültürel Miras Buluşmaları serisi Ayasofya'nın eşsiz atmosferinde düzenleniyor.

KURAM Müdürü Dr. Öğr. Üyesi Onur Şimşek ve Kültür Varlıklarını Koruma ve Onarım Bölümü Başkanı Doç. Dr. Mine Esmir moderatörlüğündeki programda sanat tarihçisi Hayri Fehmi Yılmaz, Ayasofya ve yakın çevresini tarihi katmanları ve izleri bağlamında ele alarak, Ayasofya batı cephesiyle birlikte Ayasofya Medresesini kaynaklar eşliğinde anlattı. Prof. Dr. Suphi Saatçi ise Ayasofya Medresesi rekonstrüksiyon sürecine dair bilgilendirmelerde bulundu. Program medrese avlusunda gerçekleştirilen soru cevap faslı ile son buldu. İlki yoğun ilgi gören KURAM Kültürel Miras Buluşmaları'nın yaz boyunca devam etmesi planlanıyor.

ULUSAL VE ULUSLARARASI İKİ SERGİYE EV SAHİPLİĞİ

Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın teşrifleriyle 15 Nisan 2022'de açılışı gerçekleştirilen Ayasofya Yerleşkemiz, aynı gün Geleneksel Sanatlar ve Millî Birlik Sergisine de ev sahipliği yaptı. Güzel Sanatlar Fakültesi öğretim görevlileri ve öğrencilerimizin açılışa özel hazırladıkları sergiyi gezen Cumhurbaşkanımız eserler hakkında bilgilendirildi. Sergide Fatih Sultan Mehmed ve İstanbul özelinde hazırlanan hat, tezhip, çini, minyatür ve grafik çalışmaları yer aldı.

Dünyanın tüm posterleri Ayasofya'da bir arada

Dünyanın farklı yerlerinden tasarımcıların toplumları derinden etkileyen gündelik meselelere dair bakış açılarını posterler ile dile getirdiği Ayrımsız temalı "Posterist Uluslararası Poster Sergisi" de Ayasofya Yerleşkesi'nde sanatseverlerle buluştu.

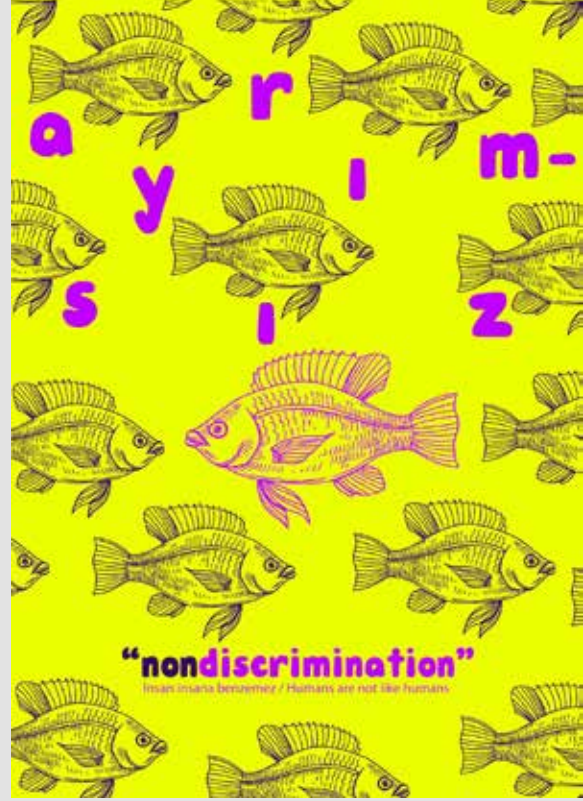

Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Grafik Tasarımı Bölümü'nün Beyoğlu Belediyesi ortaklığında düzenlediği "Posterist Uluslararası Poster Sergisi", Rektörümüz Prof. Dr. M. Fatih Andi, İstanbul İl Kültür ve Turizm Müdürü Coşkun Yılmaz, Beyoğ-

I. ULUSLARARASI POSTER SERGİSİ

Aylin Güngör- Türkiye

lu Belediye Başkanı Haydar Ali Yıldız, proje yöneticisi ve küratör Grafik Tasarımı Bölüm Başkanı Dr. Öğr. Üyesi Amine Refika Zedeli, öğretim görevlileri, öğrenciler ve sanatseverlerin katılımıyla 30 Mayıs 2022'de açıldı.

Ayasofya Yerleşkesi'nde düzenlenen ilk uluslararası sergi olan Posterist, dünyanın her köşesinden tasarımcılar arasında bir iletişim ağı kurmayı amaçladı. Aralarında Türkiye, Endonezya, İsviçre, Meksika, İran, Fransa ve Çin'in de yer aldığı ülkelerden 99 poster tasarımının yer aldığı serginin ikinci mekânı ise 23 Haziran'dan itibaren Beyoğlu Sanat Galerisi oldu. Posterist 15 Ağustos 2022'ye kadar Beyoğlu'nda görülebilecek.

Qin Jin- Çin

Posterlerin
tamamı
burada

İSTANBUL, AYASOFYA VE FATİH'E ODAKLANAN BİR İHTİSAS KÜTÜPHANESİ

Geniş kitap koleksiyonları, araştırma imkânları, uluslararası akademik veri tabanları ile Üsküdar, Kandilli, Çamlıca, Haliç, Fatih ve Topkapı yerleşkelerimiz olmak üzere 6 yerleşkede hizmet veren kütüphanelerimize, Ayasofya Yerleşkemizin açılmasıyla yeni bir kütüphane daha eklendi. İstanbul, Ayasofya ve Fatih Sultan Mehmed Han'a odaklanan araştırmacılar için bir ihtisas kütüphanesi olma gayesiyle yola çıkan Fatih Sultan Mehmet ve Ayasofya Kütüphanesi, ev sahipliği yaptığı 2500 kitaba yenilerini ekleyerek büyümesini sürdürecektir.

Akademisyen ve öğrencilerimizin kaynak önerileri değerlendirilerek geliştirilen kütüphanelerimizde 115 bin basılı kitap, 350 bin e-kitap, 1550 basılı dergi, 45 bin e-dergi, 48 veri tabanı ile DVD ve CD'den oluşan zengin bir koleksiyon yer alıyor. Fatih Sultan Mehmet ve Ayasofya Kütüphanemizden yararlanmak isteyen araştırmacılar diğer yerleşkelerdeki bu kaynaklara da hem basılı hem dijital olarak ulaşabiliyor.

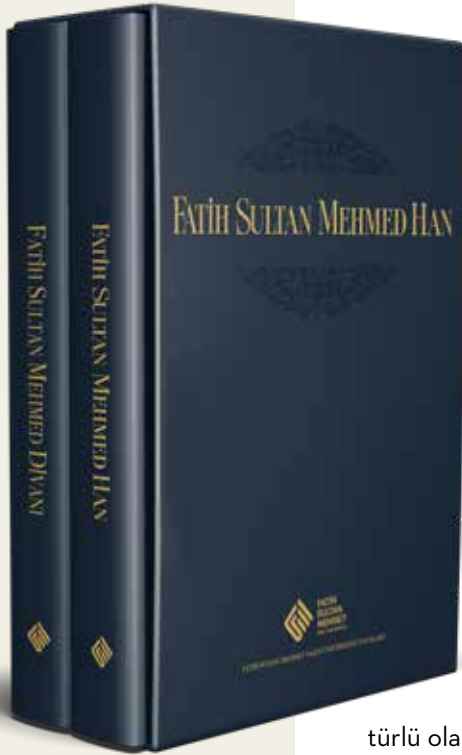
Medresenin ikinci avlusunda yer alan kütüphane, mekânsal olarak birbirine geçiş sağlayan toplam

50 metrekare alana sahip 3 odadan oluşuyor. Buradaki yayınlar İstanbul, Ayasofya, Fatih Sultan Mehmed Han ağırlıklı olmak üzere; edebiyat, sanat, tarih, felsefe, din vb. farklı disiplinlere sahip kaynakları da içeriyor. Alanda çıkacak güncel kaynaklarla zenginleştirilmesi planlanan kütüphane, 2022-2023 eğitim-öğretim döneminde hem Üniversite mensuplarına hem de dışarıdan araştırmacılara hizmet verecek.

AYASOFYA VE FATİH KİTAPLIĞI

Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi'nin "medeniyet değerlerimizin ışığında bilim ve sanat dünyasına özgün katkılar sağlama" misyonunu benimseyen Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Yayınları, akademisyenlerin ve araştırmacıların çalışmalarını okurlara sunuyor. Din bilimleri, dil bilim, temel bilimler, mimarlık, güzel sanatlar, edebiyat, tarih, coğrafya, biyografi, hukuk gibi alanlarda akademisyen çalışmalarını geniş bir kitleye ulaştıran Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Yayınları'ndan çıkan Ayasofya ve Fatih kitaplarını derledik.

FATİH SULTAN MEHMED HAN

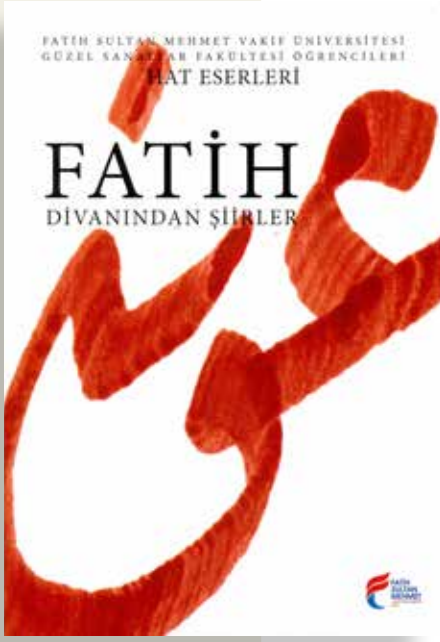
"Fatih Sultan Mehmed Han" kitap seti, alanında uzman isimlerin kaleminde Fatih'e çok boyutlu bir bakış sunuyor. 2020 yılında yayınlanan ve iki kitaptan oluşan set, Fatih Sultan Mehmed'in hayatı, devlet adamlığı, entelektüel birikimi ve şiirlerini topladığı Divanı ile yaşadığı dönemin siyasi olaylarını konu alıyor.

Prof. Dr. Fahameddin Başar'ın editörlüğünde, resim, harita, belge, levha, gravür ve minyatür

olarak yayıma hazırlanan Fatih Sultan Mehmed Han kitabı, Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın takdim yazısıyla okuyucuya sunuluyor. Her biri alanında uzman akademisyenler tarafından kaleme alınmış 20 makalenin yer aldığı kitapta; Fatih Sultan Mehmed'in hayatı, devlet adamlığı, şairliği ve şiirleri, kütüphanesi ve okuduğu kitaplar, âlimlere

verdiği değer, döneminin ilim hayatı, dil ve edebiyatı, hat sanatı ve hattatları, siyasi olayları, İstanbul'un fethi, sinemada fetih ve Fatih, Fatih Camii ve Külliyesi gibi konular yer alıyor.

Büyük bir hükümdar ve devlet adamı olduğu gibi aynı zamanda şair bir sultan olan Fatih Sultan Mehmed'in Avni mahlasıyla yazdığı şiirlerini topladığı Divanı, Prof. Dr. İskender Pala tarafından günümüz Türkçesine çevrilerek "Fatih Sultan Mehmed Divanı" adıyla yayıma hazırlandı. Çağının büyük devlet adamı ve komutanı olduğu kadar sanatkâr bir aydını olarak da temayüz eden Sultan Fatih'in Divanı üzerinde Prof. Dr. İskender Pala'nın titiz çalışmasıyla hazırlanan eser; Fatih Sultan Mehmed'in hayatı, Fatih'i Besleyen Kültür, Fatih Devrinde Dil ve Edebiyat, Fatih'in Şairleri Himayesi ve Bir Şair Olarak Fatih konularını içeren "İmparatorluk Kurmuş İlk Şair Hükümdar" başlıklı bir Giriş bölümü ile Gazeliyât, Kit'alar, Ebyât, Mısra ve Tıpkıbasım kısımlarından oluşuyor.

FATİH DİVANINDAN ŞİİRLER

“Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Öğrencileri Hat Eserleri: Fatih Divanından Şiirler” kitabı, Fatih Sultan Mehmed’in yazdığı şiirleri hat eserine dönüştüren öğrencilerin çalışmalarından oluşuyor. 2017’de yayımlanan kitapta Geleneksel Türk Sanatları Bölümü Hat öğrencileri, Fatih divanından seçilen şiirleri ma’kılî, kûfî, celî sülûs, sülûs, nesih, celî ta’lik, ta’lik, celî divanî, divanî ve rık’a hatlarıyla hazırlayarak 76 eserlik hat koleksiyonu oluşturdu. Yalın bir Türkçe ve akıcı bir üslup ile şiirlerini yazan Fatih Sultan Mehmed’in aşk, sosyal hayat, tasavvuf, tarihî hikâyeler gibi konuları yansıttığı şiirleri, Osmanlı Türkçesinin yanında günümüz Türkçesi ve İngilizce çevirileri ile kitapta yer alıyor. Her şiirin karşısında ise öğrencilerin hat eserleri bulunuyor.

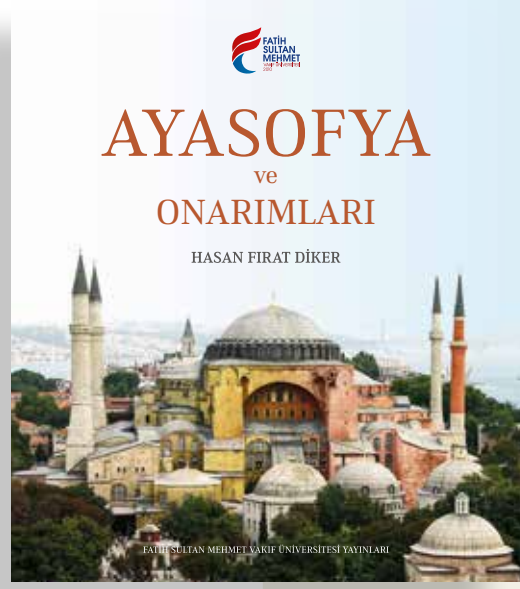

ULUSLARARASI FATİH SULTAN MEHMED DÖNEMİ OSMANLI DÜNYASI SEMPOZYUMU BİLDİRİLER KİTABI

Fatih Sultan Mehmet ve Dönemi Uygulama ve Araştırma Merkezi’nin “Fatih Sultan Mehmed ve Dönemi Osmanlı Dünyası-İdeoloji, Diplomasi, Savaş, Fetih” başlığıyla 12-13 Nisan 2019’da düzenlediği uluslararası sempozyumun bildiriler kitabı, dönemin siyasi, askeri, mali, ticari, dini, kültürel, edebi, diplomatik ve endüstriyel alanlarda sunulan bildirilerden oluşuyor. Bildirilerde fetih sonrasında Fatih Sultan Mehmed’in Karadeniz politikası, döneminde çok tartışılan para uygulamaları, Fatih adına yazılmış gerçek ve kurmaca mektuplar, Rus kaynaklarında Fatih imajı, Osmanlı topçuluğu, dönemin tıp yazmalarında yaralılara uygulanan tedaviler, Sahn-ı Seman Medreseleri, Papa II. Pius’un mektubu, İstanbul’un fethinin Arap dünyasında yansımaları, Türk ve Batı sinemalarında Fatih Sultan Mehmed ve Osmanlı imajı, dönemin din algısı vb. konulara açıklık getiriliyor. Kitap 2021 yılında ilgilileriyle buluştu.

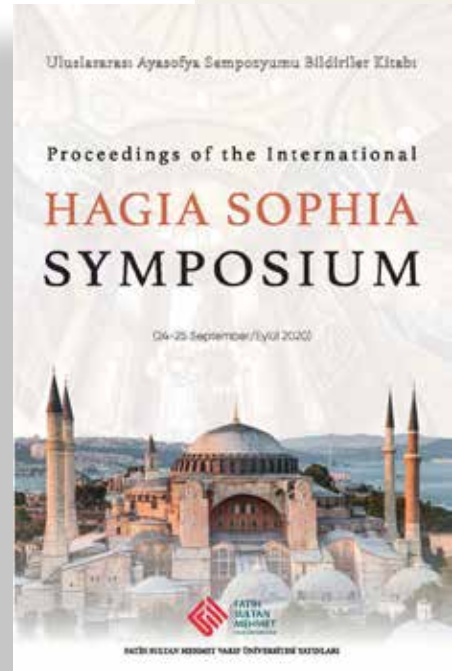
AYASOFYA VE ONARIMLARI

Mimarlık ve Tasarım Fakültesi öğretim üyesi Prof. Dr. Hasan Fırat Diker'in Kültür ve Turizm Bakanlığı görevlisi olarak 2006-2010 yılları arasında Kontrol Mimar unvanıyla görev yaptığı Ayasofya onarımlarında edindiği deneyimler ile gözlemlerinin doğrudan katkı sunduğu "Ayasofya ve Onarımları" kitabı, Ayasofya'nın 6. yüzyıldan 2010 yılına kadar geçirdiği onarımları belgeler ışığında ele alıyor. Onarımların yanı sıra Ayasofya'nın bilinmeyen ve az bilinen taraflarını da anlatan kitap, yayınlandığı 2016 yılında kitabın ön sözünü yazmış merhum Prof. Dr. Semavi Eyice tarafından "Ayasofya hakkında ilk toplu araştırma denemesi" olarak gösterildi. Gelecekteki Ayasofya onarımları için de kaynak oluşturan bu çalışma kapsamında metinler öncelikle birinci dereceden kaynak niteliği taşıyan yazma eserler ile belgelerden alıntılar doğrultusunda şekillendirilerek, derlenen veriler karşılaştırmalı olarak yorumlanıyor.

PROCEEDINGS OF THE INTERNATIONAL HAGIA SOPHIA SYMPOSIUM

Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi ev sahipliğinde, Ayasofya Müzesi, Kindai Üniversitesi, Tohoku Sanat ve Tasarım Üniversitesi, Kyoto Üniversitesi ve Calabria Üniversitesi ortaklığında 24-25 Eylül 2020'de çevrimiçi gerçekleşen "Uluslararası Ayasofya Sempozyumu," birçok akademisyen, araştırmacı ve uzmanı bir araya getirdi. Ayasofya'nın zengin tarihinin derinliklerine dair yeni bilgiler ortaya çıkaran ve yapının korunmasına yönelik çabalara katkı sunmayı amaçlayan bildiriler 2021 yılında e-kitap olarak yayımlandı. Elektronik kitaba Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Dspace Açık Erişim sisteminde ulaşılabilir. Mimarlık ve Tasarım Fakültesi öğretim üyeleri Prof. Dr. Hasan Fırat Diker, Doç. Dr. Mine Esmer ve Dr. Öğr. Üyesi Mesut Dural editörlüğünde hazırlanan "Proceedings of the International Hagia Sophia Symposium" kitabında Türkçe ve İngilizce 35 bildiri yer alıyor.

DUAYENLERİN PENCERESİNDEN AYASOFYA MEDRESESİ

Prof. Uğur Derman

Ayasofya Araştırmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi, kendisine öyle mükemmel bir yerleşke seçmiş ki, imrenmemek elde değil. Fatih devrinin Ali Kuşçu, Molla Hüsrev gibi mu-

teber isimleri sanki Ayasofya Medresesine gelip bizlerle hasbihâl ettiler. Zaman içinde her şey yerli yerine oturduktan sonra burada yapılacak ilim ve sanat toplantıları herhâlde daha da şümüllü olacak, düşüncesindeyim. Hayırlı olsun.

Prof. Dr. Suphi Saatçi

Fetihten sonra Fatih Sultan Mehmed tarafından Ayasofya Külliyesine eklenen medrese, uzun yıllar eğitim amaçlı olarak kullanılmıştır. Ancak zamanla bazı ihmaller yüzünden harap

hâle gelmiştir. Son Ayasofya Medresesi, Daru'l-Hilafetü'l-Aliye Medresesi olarak kullanılırken, 1924'te İstanbul Belediyesi tarafından Öksüzler Yurdu olarak değerlendirilmiştir. 1934 yılında Ayasofya Müze olduğunda medrese bir süre daha Öksüzler Yurdu olarak kullanılmıştır. 1936 yılında kullanıma müsait olmaması sebebiyle yıktırılmıştır.

Çok şükür Ayasofya Medresesi, tarihi belgeler ve arşiv araştırmaları yolunda gösterilen yoğun çaba-

lar sonucu, aslına uygun biçimde yeniden projelendirildi ve Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından tekrar inşa ve ihya edilerek günümüze kazandırıldı.

İnşallah burası bir ilim ve irfan ocağı olarak sürekli aktif tutulur ve Fatih Sultan Mehmed Han'ın ruhunu şad edecek biçimde yoğun faaliyetlere sahne olur. Böylesine zengin bir tarihî çevre içinde yer alan medresede Üniversitemizin hocaları ve öğrencileri, Osmanlı medeniyetinin tarihini, bilimini, kültürünü, sanat ve edebiyatını ortaya çıkaracak çalışmalar gerçekleştirirler. Üniversitemize mensup herkesin bu hususta çaba göstereceğine ve çalışmalara katkı sağlayacağına inanıyorum. Çalışma bizden, tevfik Allah'tandır.

Öyleyse hepimize kolay gelsin...

Prof. Dr. Abdülkadir Özcan

İstanbul'un fethiyle kuruluşunu tamamlayan Osmanlı Devleti'nde eğitim sistemi de sağlam temellere oturtulmuştur. İslami teamül gereği fethedilen yerin en büyük kilisesi camiye çevri-

lirken Ortodoks dünyasının en büyük mabedi olan Ayasofya Kilisesi de camiye tahvil edilmiştir. Eğitimin önemini çok iyi bilen Fatih Sultan Mehmed, fetihten hemen sonra buradaki papaz odalarında tedrisatı başlatmış, bu arada zengin vakıf gelirleriyle büyük bir külliye çevirdiği Ayasofya'nın

bahçesinde müstakil bir medrese binası inşa ettirmiştir. Asıl kendi medresesi olan Sahn-ı Seman'dan daha yüksek dereceli bu eğitim kurumunda Molla Hüsrev ve Ali Kuşçu gibi dönemin büyük âlimlerinin dersler verdikleri bilinmektedir.

Yüzyıllar boyunca onarımlar geçiren Ayasofya Medresesi, 1935 yılında caminin etrafını açma bahanesiyle yıktırılmış, cami de müzeye çevrilmiştir. Ancak iki yıl önce müze tekrar camiye çevrilirken, yıkıntıları üzerinde medrese binasının da aslına uygun olarak yeniden inşası başlatılmıştır. 15 Nisan

2022 tarihinde Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından resmen açılışı yapılan ve Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesine devredilen yapının, bazı araştırma ve uygulama merkezlerinin

kullanımına tahsis edilerek bilimsel toplantılara ev sahipliği yapması sağlanmıştır. Nesillerin rüyası olan bu güzel icraatları gerçekleştirenleri minnet ve şükran duygularıyla alkışlıyoruz.

Prof. Dr. İbrahim Numan

Müesseseler, hele de medeniyet ve kültür tarihine damgasını vurmuş bu müesseselere ait eserler her zaman o topluma ait mefkûrenin canlı tutulması ve yaşatılması açısından önemlidir. Bu gibi eserlere zaman içinde işlev değişiklikleri görülse bile, yapıldıkları devrenin değer hükümlerini, sosyo-ekonomik seviyesini, medeniyet anlayışını ve zevkiselimini yansıtan vesikalar olarak bakmak gerekir. Çoğu zaman yeni işlevlendirmelerde biçimleri, mekân ilişkileri hatta malzemeleriyle yeni kullanıcılar ile adeta gönülden temas kurarak onları kültür devamlılığına çekerler.

Eğitim ve araştırma, kültürel faaliyet amaçlı olarak aslı işlevine tekrar kazandırılan Ayasofya Medresesi de Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi'nin misyonu doğrultusunda, mimarlık eğitimi için büyük bir fırsat teşkil edecektir. Tarihi Yarımada'nın merkezinde, İstanbul'un değişik devirlerine ait belki de dünyanın en önemli mimarlık mirası arasında yer almasıyla mimarlık eğitimi ve araştırmaları için bir laboratuvar mahiyeti kazanacağı şüphesizdir. Bizatihi kendisi bir eğitim yuvası olan Ayasofya Medresesi'nin mimarlık eğitiminin bir parçası olarak kullanılacak olması bir övünç kaynağıdır.

Prof. Dr. Zekeriya Kurşun

Fetihten hemen sonra genel olarak Osmanlı'nın, özel olarak da İstanbul'un dinî ve kültürel hayatına girmiş olan Ayasofya Camii kısa zamanda yanı başında kurulan medresesi ile de bir ilim havzasına dönüşmüştür. Tarihi rivayetlere göre İstanbul'un fethinden hemen sonra Zeyrek ve akabinde Ayasofya'da da eğitim faaliyetlerine başlanmıştır. Ancak Ayasofya'nın konumu, camiye çevrilmeden önce Osmanlı ve İslam dünyası tarafından tanınıyor olması ve İstanbul'un ilk Ulu Cami olma özelliğiyle hem cami hem de caminin içinde ve dışında başlayan eğitim faaliyetleriyle Müslüman Türk İstanbul'unun da ilk kültür merkezi özelliğini kazanmıştır. Fetihten kısa bir süre sonra Fatih Sultan Mehmed, Ayasofya'nın arkasındaki papaz odalarında eğitimin başlaması talimatını vermiş ise de bir süre sonra orada tek katlı bir medrese inşa ederek bugüne gelecek olan mirası da belirlemiştir.

Ayasofya Medresesi, Semaniye Medreselerinin açılışına kadar İstanbul'un en önemli eğitim kurumu olma özelliğini taşıdığı gibi, dönemin

en şöhretli âlimlerinin de ders verdiği bir kurum olmuştur. Bu şöhretinden dolayı medreselerde yapılan derecelendirmelerde de hep seviyesini korumuştur. Ali Kuşçu ve Molla Hüsrev'in hem dini hem de riyâziyyat ilimlerinde müderrislik yaptığı Ayasofya Medreselerinden Osmanlı ilim hayatına damgasını vuracak pek çok âlim yetişmiştir. Burada görev yapan veya buradan icazet alan pek çok ilim erbabı Osmanlı Devleti'nin diğer önemli medreselerine tayin edilerek, aynı geleneğin devam etmesini sağlamışlardır.

19. yüzyılda gerek medreselerin genelinde meydana gelen çöküş ve gerekse bizzat Ayasofya Medresesi'nin ihmal edilmesi medresenin kaderinde önemli bir rol oynamıştır. Özellikle geç dönemde fonksiyonu dışındaki amaçlar için kullanılan medrese, Ayasofya'nın müzeye tebdil edilmesiyle tamamen yıkılıp hatırası bile nisyan kuyusuna atılmıştır. Son yıllarda ihya ve yeniden inşa edilen Ayasofya Medresesi şimdi emin ellerdedir. Medresenin aslı fonksiyonuna, eğitime hizmet etmek üzere ilk banisi olan Fatih'in adını taşıyan üniversiteye tahsis edilmesiyle o muhteşem miras da yeniden ayağa kaldırılmıştır.

MERKEZLERİMİZDEN BİLİM, SANAT VE EĞİTİM FAALİYETLERİ

Evliya Çelebi Konuşmaları 3

Atlı Kaşif Evliya Çelebi: On Yedinci Yüzyıl Osmanlısında Bilgi Toplama

Evliya Çelebi, Explorer on Horseback:
Knowledge Gathering
by a Seventeenth-Century Ottoman

Prof. Dr. Donna Landry
University of Kent

19 Haziran 2022, Salı
19 Mayıs 2022, Salı
20:00 - 20:30 Çevrimiçi/Online
Zoom YouTube

FAHRETTİN İZZET ZAMAN KUTUPHANESİ

Evliya Çelebi Konuşmaları 4

Evliya Çelebi'nin Dünyasında İnsanlar ve Hayvanlar: Haşerat Üzerinden bir Kavramsallaştırma Denemesi

Humans and Animals in Evliya Çelebi's World:
an Essay of Conceptualization Through Vermin

Dr. Semih Çelik
University of Eastar

17 Mayıs 2022, Salı
19 Mayıs 2022, Salı
20:00 - 20:30 Çevrimiçi/Online
Zoom YouTube

FAHRETTİN İZZET ZAMAN KUTUPHANESİ

Kitap Kültürü Konuşmaları - V

HADİS KÜLTÜR TARİHİNDE İMLA MECLİSLERİ

SUNUM
RUKİYE AYDOĞDU DEMİR
Green Leaf Publishing

MODERATÖR
MUSTAFA CELİL ALTUNTAŞ
İstanbul Üniversitesi

18 MAYIS ÇARŞAMBA 2022
SAAT: 21.00

FAHRETTİN İZZET ZAMAN KUTUPHANESİ

SÖZLEŞİ

Edirne'den İstanbul'a Bir Cihan Hükümdarının Yolculuğu: Fatih Sultan Mehmed

Prof. Dr.
Abdülkadir Özcan
Fatih Sultan Mehmed Vakfı (Edirne)

Moderatör:
Dr. Öğr. Üyesi İbrahim Daniş
FOMU

23 MAYIS 2022 (PAZARTESİ)
SAAT: 18.30

Fatih Sultan Mehmed Vakfı
Edirne

FAHRETTİN İZZET ZAMAN KUTUPHANESİ

Yazma Eser Koleksiyonları

TÜRKİYE'DE YAZMA ESER KOLEKSİYONLARI

Sunum
Ramazan ŞEŞEN

Moderatör
M. Fatih KAYA
Fatih Sultan Mehmed Vakfı (Edirne)

25 Mayıs 2022
Saat: 17.00

Zoom

FAHRETTİN İZZET ZAMAN KUTUPHANESİ

ULUSLARARASI
AYASOFYA
SEMPOZYUMU II

INTERNATIONAL HAGIA SOPHIA SYMPOSIUM II

History of Art - Istanbul - Ottoman

23-25 Mayıs 2022 | Saat: 10.00-17.00
FAHRETTİN İZZET ZAMAN KUTUPHANESİ
Fatih Sultan Mehmed Vakfı (Edirne)

FAHRETTİN İZZET ZAMAN KUTUPHANESİ

Söyleşi

İstanbul'un Fethi

KONUŞMACI
PROF. DR. İDRİS BOSTAN
İstanbul Üniversitesi

MODERATÖR
DR. İBRAHİM DANIŞ
Fatih Sultan Mehmed Vakfı (Edirne)

29 MAYIS 2022 (PAZARTESİ)
SAAT: 18.30

FAHRETTİN İZZET ZAMAN KUTUPHANESİ

kırmızı sergi

Ali TOY
Bekir BİLGİN
Bekir SAYIN
Davut BERTAŞ
Hamide Nur ÖZGÖY
Hilal ARPAÇIOĞLU
Hüseyin SUBAŞI
Jahongir ASHUROV
Latife AKTAN ÖZEL
Melike KAZAZ
Mustafa ÇELİK
Nihal ARACI
Sibel ÇOLAK BONCUNCU
Sümeyye SARINAN

Koordinatör: Güner Sağır, Bekir Bilgin
Küratör: Bekir Sayın, Bekir Bilgin

31 Mayıs 2022 - 07 Temmuz 2022
İstanbul Üniversitesi Rektörlük Binası Sergi Salonu

FAHRETTİN İZZET ZAMAN KUTUPHANESİ

SANAT VE GÜZELLİK

1-2 Haziran 2022

1. GÜNÜMÜN BAŞI
Prof. Dr. Mustafa AKIN
Prof. Dr. Mustafa AKIN
Prof. Dr. Mustafa AKIN

2. GÜNÜMÜN BAŞI
Prof. Dr. Mustafa AKIN
Prof. Dr. Mustafa AKIN
Prof. Dr. Mustafa AKIN

3. GÜNÜMÜN BAŞI
Prof. Dr. Mustafa AKIN
Prof. Dr. Mustafa AKIN
Prof. Dr. Mustafa AKIN

4. GÜNÜMÜN BAŞI
Prof. Dr. Mustafa AKIN
Prof. Dr. Mustafa AKIN
Prof. Dr. Mustafa AKIN

5. GÜNÜMÜN BAŞI
Prof. Dr. Mustafa AKIN
Prof. Dr. Mustafa AKIN
Prof. Dr. Mustafa AKIN

6. GÜNÜMÜN BAŞI
Prof. Dr. Mustafa AKIN
Prof. Dr. Mustafa AKIN
Prof. Dr. Mustafa AKIN

7. GÜNÜMÜN BAŞI
Prof. Dr. Mustafa AKIN
Prof. Dr. Mustafa AKIN
Prof. Dr. Mustafa AKIN

8. GÜNÜMÜN BAŞI
Prof. Dr. Mustafa AKIN
Prof. Dr. Mustafa AKIN
Prof. Dr. Mustafa AKIN

9. GÜNÜMÜN BAŞI
Prof. Dr. Mustafa AKIN
Prof. Dr. Mustafa AKIN
Prof. Dr. Mustafa AKIN

10. GÜNÜMÜN BAŞI
Prof. Dr. Mustafa AKIN
Prof. Dr. Mustafa AKIN
Prof. Dr. Mustafa AKIN

Arada Bir Yerde

03 Haziran 2022 | 16:00

03 Haziran 2022 | 16:00

03 Haziran 2022 | 16:00

03 Haziran 2022 | 16:00

03 Haziran 2022 | 16:00

03 Haziran 2022 | 16:00

03 Haziran 2022 | 16:00

03 Haziran 2022 | 16:00

03 Haziran 2022 | 16:00

03 Haziran 2022 | 16:00

SEBEB-İ TELİF: OSMANLI MÜELLİFLERİNİN AÇIK ve ÖRTÜK YAZMA NEDENLERİ

03 Haziran 2022

03 Haziran 2022

03 Haziran 2022

03 Haziran 2022

03 Haziran 2022

03 Haziran 2022

03 Haziran 2022

03 Haziran 2022

03 Haziran 2022

03 Haziran 2022

AYASOFYA MEDRESİ RESTORASYONU

20-24 Haziran 2022

20-24 Haziran 2022

20-24 Haziran 2022

20-24 Haziran 2022

20-24 Haziran 2022

20-24 Haziran 2022

20-24 Haziran 2022

20-24 Haziran 2022

20-24 Haziran 2022

20-24 Haziran 2022

GENÇLERLE MİMARİ TASARIM GÜNLERİ

20-24 Haziran 2022

20-24 Haziran 2022

20-24 Haziran 2022

20-24 Haziran 2022

20-24 Haziran 2022

20-24 Haziran 2022

20-24 Haziran 2022

20-24 Haziran 2022

20-24 Haziran 2022

20-24 Haziran 2022

İLHAMDAN MÜLHEME

27 Haziran - 01 Temmuz 2022

27 Haziran - 01 Temmuz 2022

27 Haziran - 01 Temmuz 2022

27 Haziran - 01 Temmuz 2022

27 Haziran - 01 Temmuz 2022

27 Haziran - 01 Temmuz 2022

27 Haziran - 01 Temmuz 2022

27 Haziran - 01 Temmuz 2022

27 Haziran - 01 Temmuz 2022

27 Haziran - 01 Temmuz 2022

Seyahatname'nin Dönem Metinlerinden Farkı

The Difference of Seyahatname From the Texts of Its Period

Prof. Dr. Mehmet Ak

28 Haziran 2022, Sab

08 Haziran 2022, Cum

2022 - 2022, Çevrimiçi

Zoom, YouTube

08 Haziran 2022, Cum

08 Haziran 2022, Cum

08 Haziran 2022, Cum

08 Haziran 2022, Cum

08 Haziran 2022, Cum

YAZMA ESER KÜLTÜRÜ BAĞLAMINDA BİR HADİS ESERİNİN OSMANLI COĞRAFYASINDA ÜRETİM VE DOLAŞIMI: MEBÂRİKÜ'L-EZHÂR ÖRNEĞİ

SUNUM FATMA ESMANUR KOÇ

MÜDÜRÜTÜ SAMİ ARSLAN

06 ÇARŞAMBA 2022 SAAT: 21.00

06 ÇARŞAMBA 2022 SAAT: 21.00

06 ÇARŞAMBA 2022 SAAT: 21.00

06 ÇARŞAMBA 2022 SAAT: 21.00

06 ÇARŞAMBA 2022 SAAT: 21.00

06 ÇARŞAMBA 2022 SAAT: 21.00

AYASOFYA MEDRESESİ'NDE MÜDERRİS PROFİLİ

MOLLA HÜSREV

Reisülulemâ sıfatıyla bilinen Molla Hüsrev, II. Murad ve Fatih Sultan Mehmed dönemlerinin en önemli âlimlerinden biridir. Küçük yaşta babasının vefat etmesiyle eniştesi Hüsrev Bey'in himayesinde yetişmesine binaen kendisi de Hüsrev olarak anıldı. Bursa ve Edirne'de dönemin önde gelen ulemasından dersler aldı. Edirne Şah Melek Medresesi'nde müderris olarak görev yapmasının ardından kazaskerlik, Edirne kadılığı, İstanbul kadılığı, Ayasofya Medresesi müderrisliği ve İstanbul müftülüğü gibi görevleri icra etti.

Sahn-ı Semân Medreseleri'nin ders programını hazırlayanlar arasında bulundu. Padişah huzurunda yapılan ilmî tartışmalarda hakem olarak yer aldı. Fıkıh konusunda eserler yazdı. Kendisinden sonraki dönemde iz bırakan Zenbilli Ali Efendi gibi öğrenciler yetiştirdi.

Mütevazi bir kişiliğe sahip olan Molla Hüsrev, Fatih'te kendi adına bir cami yaptırmış olup 1480 yılında İstanbul müftüsü iken vefat etti. Naaşı Bursa'da Zeynîler Camii haziresinde medfundur.

ALİ KUŞÇU

Astronom ve matematikçi olarak şöhret bulmuş olan Ali Kuşçu, Mâverâünnehir'in bereketli ilim havzasında yetişti. Burada Uluğ Bey'in hem himayesinde hem de dirâsetinde bulundu. Uluğ Bey'in yanında Kadızâde-i Rûmî ve Gıyâseddin Cemşîd gibi ulemadan da astronomi ve matematik tahsil etti. Bir müddet Kirman'da tahsiline devam eden Ali Kuşçu, Uluğ Bey tarafından kısa süreyle Çin'e gönderildi. Uluğ Bey'in öldürülmesinden sonra Tebriz'de Uzun Hasan'ın himayesine girdi. Uzun Hasan tarafından Fatih'e elçi olarak gönderildiğinde ise Fatih'in ilgi

ve alakasına mazhar oldu. Elçilik görevini tamamladıktan sonra Fatih'in daveti üzerine İstanbul'a geldi. Burada Ayasofya Medresesi'ne müderris olarak atandı. Aynı zamanda Sahn-ı Semân Medreseleri'nin ders programını hazırlama görevinde bulundu.

Matematik ve astronomi konusunda dönemin en önemli alimleri arasında gösterilen Ali Kuşçu bu alanın yanı sıra kelam, fıkıh, dil ve gramer alanlarında da eserler kaleme aldı. 1474 yılındaki vefatı üzerine Eyüp'te defnedildi.

AYASOFYA MEDRESESİ'NDE BİR ÖĞRENCİ PROFİLİ: EVLİYA ÇELEBİ

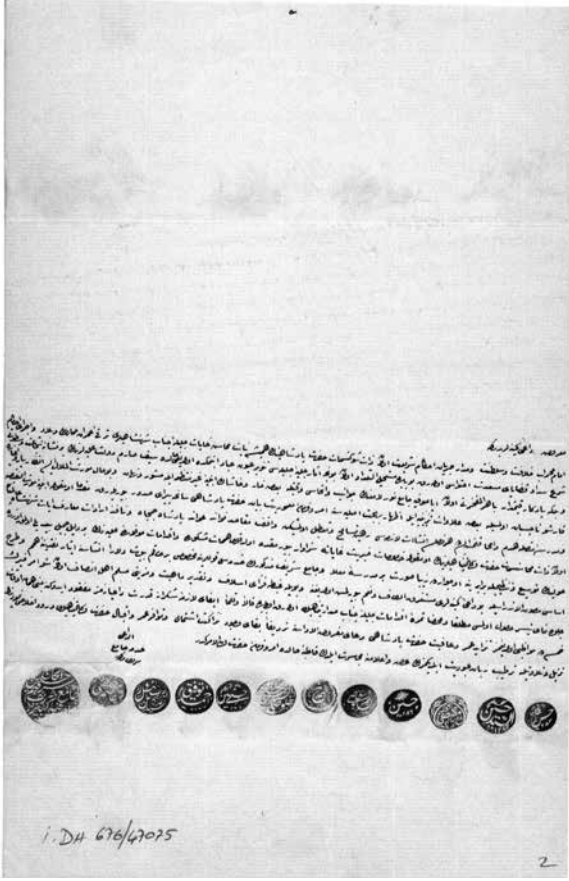
Fatih Sultan Mehmed'in bânîsi olduğu Ayasofya Medresesi'nde Ali Kuşçu ve Molla Hüsrev gibi büyük alimlerin yetiştirdiği nice donanımlı talebeler Osmanlı kültür hayatına önemli katkılar sağlamıştır. 10 ciltlik seyahatnamesi ile Osmanlı kültür tarihinin en büyük eserini kaleme almış olan Evliya Çelebi de bu medresede öğrenim gören güzide talebelerden biridir.

Bir ramazan gecesini Ayasofya müezzin mahfilinde icra ettiği musiki ve sesinin güzelliği ile IV. Murad'ın dikkatini çeken Evliya Çelebi, bu vesileyle sultana takdim edilir. Sultan ile ilk karşılaşmasında onu hüner ve maharetleriyle şaşırtması, Ayasofya Medresesi gibi kurumlarda verilen eğitimin niteliğini göstermektedir. Sultana takdim edildiğinde kendisinden bir şeyler okuması istenen Evliya Çelebi, bu isteğe şu şekilde mukabele etmişti:

"Padişahım yetmiş iki ulûmden Farisî mi ve Arabî mi, Rumî mi ve İbrânî ve Süryanî ve Yunanî ve Türkî ve şarkı ve varsağı ve kâr u nakş ve savt u zecel ve amel u zikr ve tasnifât ve kavlı ve hazengir veyahut ebyât-i eşârdan bahr-i tavîl ve kasâid ve terci bend ve terkib bend ve mersiye ve îdiyye ve mu'aşşer ve müsemmen ve müsebba' ve müseddedes ve muhammes ve penc-beyt ve gazeliyat ve kıt'a ve müselles ve dübeyt ve müfredat ve mu'anniyât-i ilahiyatından ne murad-ı şerifiniz olursa be ser ü çeşm buyurun okuyayım?"

Sultanı şaşkına çeviren bu sözlerinin ardından Evliya Çelebi eğitimini Enderun'da sürdürdüğü zamanlarda sık sık IV. Murad'ın huzuruna çıkar, ona, çeşitli nükte ve hoş sözlerle musahiplik yapardı. Evliya Çelebi dönemi açısından bir istisna olabilir ancak ortalama bir Ayasofya Medresesi talebesinden beklenen profil de buydu.

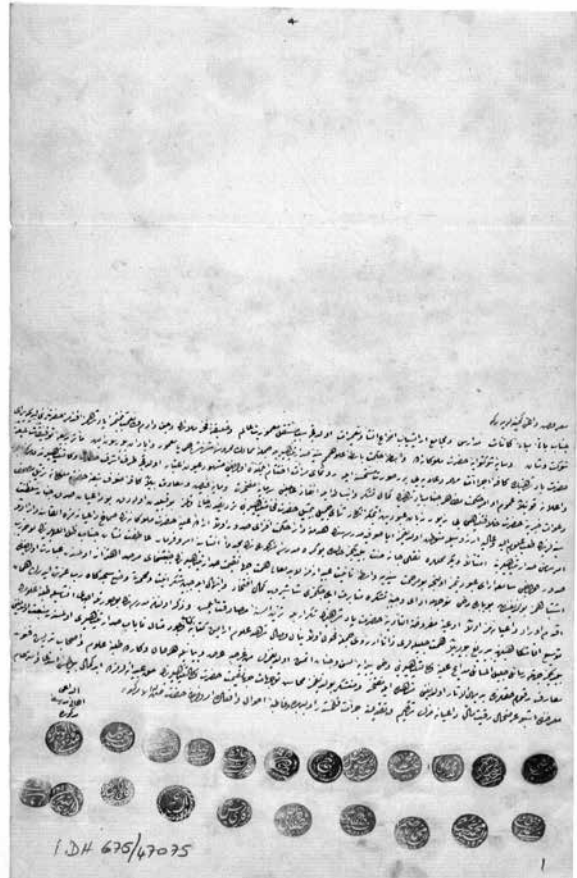

Ayasofya Medresesi'nin yeniden inşa edilmesi üzerine medrese ahalisinin padişaha sunduğu teşekkür yazısı.

Tarih: 1873

Ayasofya Medresesi'nin ve Ayasofya etrafındaki bazı yapılar yıkılmış iken bunların tekrar ayağa kaldırılması, ayrıca hademeler için yeni yapılar inşa edilmesi karşısında Ayasofya Camii görevlilerinin padişaha gönderdikleri teşekkür yazısı.

Tarih: 1873

FOTOĞRAFLARLA AYASOFYA MEDRESESİ

Medresenin 1936'da yıkılmadan önceki görünümüleri.

Medresenin 1936'da yıkılmadan önceki görünümleri.

Medresenin bugünkü görünümleri.

**FATİH
SULTAN
MEHMET**
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

ÖN LİSANS VE LİSANS PROGRAMLARIMIZ

■ EDEBİYAT FAKÜLTESİ

- BİLİM TARİHİ
- İNGİLİZCE MÜTERCİM TERCÜMANLIK
- PSİKOLOJİ
- TARİH
- TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

■ EĞİTİM FAKÜLTESİ

- ARAPÇA ÖĞRETMENLİĞİ
- OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLİĞİ
- ÖZEL EĞİTİM ÖĞRETMENLİĞİ
- REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMANLIK
- TÜRKÇE ÖĞRETMENLİĞİ

■ GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ

- GELENEKSEL TÜRK SANATLARI
- GRAFİK TASARIM

■ HUKUK FAKÜLTESİ

■ İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ

- İŞLETME
- SİYASET BİLİMİ VE ULUSLARARASI İLİŞKİLER

■ İSLAMİ İLİMLER FAKÜLTESİ

■ MİMARLIK VE TASARIM FAKÜLTESİ

- İÇ MİMARLIK
- KÜLTÜR VARLIKLARINI KORUMA VE ONARIM
- MİMARLIK (MİAK Akreditasyonu)

■ MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ

- BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ
- BİYOMEDİKAL MÜHENDİSLİĞİ
- ELEKTRİK-ELEKTRONİK MÜHENDİSLİĞİ
- İNŞAAT MÜHENDİSLİĞİ
- YAZILIM MÜHENDİSLİĞİ

■ GÜZEL SANATLAR MESLEK YÜKSEKOKULU

- AMBALAJ TASARIMI PROGRAMI
- MİMARİ RESTORASYON

■ MESLEK YÜKSEKOKULU

- ADALET (I. ve II. Öğretim)
- BİLİŞİM GÜVENLİĞİ TEKNOLOJİSİ
- ÇOCUK GELİŞİMİ (I. ve II. Öğretim)
- ENGELLİLER İÇİN GÖLGE ÖĞRETİCİLİK
- SİVİL HAVACILIK KABİN HİZMETLERİ (I. ve II. Öğretim)

**FATİH
SULTAN
MEHMET**
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

LİSANSÜSTÜ PROGRAMLARIMIZ

■ YÜKSEK LİSANS

- BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ (TEZLİ)
- BİLİM TARİHİ (TEZLİ)
- BİYOMEDİKAL MÜHENDİSLİĞİ (TEZLİ)
- EĞİTİM YÖNETİMİ (TEZLİ/TEZSİZ)
- GELENEKSEL TÜRK SANATLARI (TEZLİ)
- GRAFİK TASARIM (TEZLİ)
- İÇ MİMARLIK (TEZLİ)
- İNŞAAT MÜHENDİSLİĞİ (TEZLİ)
- İŞLETME İNGİLİZCE (TEZLİ/TEZSİZ)
- KAMU HUKUKU (TEZLİ)
- MİMARLIK (TEZLİ)
- MİMARLIK İNGİLİZCE (TEZLİ)
- MİMARİ KORUMA-RESTORASYON (TEZLİ)
- KLİNİK PSİKOLOJİ (TEZLİ/TEZSİZ)
- KÜLTÜREL MİRASIN KORUNMASI VE YÖNETİMİ (TEZLİ)
- OKUL ÖNCESİ EĞİTİMİ (TEZLİ)
- ÖZEL HUKUK (TEZLİ)
- REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMANLIK (TEZLİ)

- SİYASET BİLİMİ VE ULUSLARARASI İLİŞKİLER İNGİLİZCE (TEZLİ)
- TARİH (TEZLİ)
- TEMEL İSLAM BİLİMLERİ (TEZLİ)
- TEMEL İSLAM BİLİMLERİ ARAPÇA (TEZLİ)
- TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI (TEZLİ)
- YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİ (TEZLİ)

■ DOKTORA/SANATTA YETERLİLİK

- BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ
- İSLAM BİLİM TARİHİ
- İÇ MİMARLIK
- KLİNİK PSİKOLOJİ
- MİMARLIK
- OKUL ÖNCESİ EĞİTİMİ
- TARİH
- TEMEL İSLAM BİLİMLERİ
- TEMEL İSLAM BİLİMLERİ ARAPÇA
- TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI
- GELENEKSEL TÜRK SANATLARI (SANATTA YETERLİLİK)
- GRAFİK TASARIM (SANATTA YETERLİLİK)

**FATİH
SULTAN
MEHMET**
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

www.fsm.edu.tr/ayasofya